

Наукові перспективи
Видавнича група

Успіхи і досягнення в науці

серія "Управління та адміністрування"

серія "Соціальні та поведінкові науки"

серія "Освіта"

серія "Право"

MERRY
CHRISTMAS
AND HAPPY NEW YEAR

№1(11)
2025

МУЛЬТИАГЕНТНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В АКАДЕМІЧНИХ УСТАНОВАХ

Володимир Гужва

ІНТЕГРАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ ЦИФРОВИЙ ПРОСТІР

Інна Гуцул

ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ НА ВАЛЮТНОМУ РИНКУ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Юлія Деркач

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ВОЄННИЙ ПЕРІОД: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Олена Димченко, Ольга Рудаченко, Євгеній Кисельгоф, Данило Малоросіянець

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

<https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/19202/192...>

УДК 336.713

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-1\(11\)-884-895](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-1(11)-884-895)

Гуцул Інна Анатоліївна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, Хмельницький, <https://orcid.org/0000-0003-2281-5940>

ІНТЕГРАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ ЦИФРОВИЙ ПРОСТІР

Анотація. Україна поступово інтегрується в європейську програму реформ, спрямовану на розвиток ключових напрямів цифрової економіки та суспільства відповідно до стандартів і практик ЄС. Основна мета — стимулювати економічне зростання, створювати нові робочі місця, підвищувати якість життя громадян і сприяти розвитку бізнесу.

Важливим досягненням України стало створення державного криптовалютного фонду, який відіграє ключову роль у залученні пожертв для підтримки Збройних сил України та допомоги цивільному населенню, яке постраждало від війни.

Водночас питання правового регулювання криптовалюти в Україні залишається на порядку денному. Після затвердження остаточної редакції закону «Про віртуальні активи», доповненої пропозиціями президента, користувачі та учасники ринку отримають необхідний юридичний захист, а криптовалюта матиме офіційний статус.

Найважливішими компонентами блокчейн-екосистеми є такі елементи, як інфраструктура для забезпечення платежів і транзакцій, криптовалютні гаманці, пропускна здатність мемпула, майнери та валідатори, майнінгові пули, пули ліквідності, маркетплейси, відкриті протоколи, смарт-контракти, а також інноваційні розробки й стартапи, зокрема в галузях деривативів та кредитування.

Трансформація фінансового сектору на основі блокчейн-технологій повинна передбачати використання смарт-контрактів і створення децентралізованих фінансових систем (DeFi). Ринок DeFi є одним із найбільш динамічних сегментів криптовалют поряд із такими напрямками, як блокчейн, стейблкоїни, цифрові предмети колекціонування (NFT), ринкові прогнози та децентралізовані автономні організації (DAO).

Основна ідея децентралізованих фінансових систем полягає у можливості здійснення багатофункціональної діяльності на основі автономних смарт-контрактів таких мереж, як Ethereum, Tron, EOS. Вони дозволяють

виконувати фінансові операції без участі посередників. Ця технологія не лише спрощує фінансові процеси, але й відкриває нові горизонти для інновацій, підвищуючи ефективність та автономність глобальної економіки.

Ключові слова: блокчейн технології, фінансові транзакції, цифрові активи, цифрова екосистема, компенсаційна стратегія, криптовалюта.

Gutsul Inna Anatolyivna candidate of economic sciences, associate professor, Khmelnytskyi University of Management and Law named after Leonid Yuzkov, Khmelnytskyi, <https://orcid.org/0000-0003-2281-5940>

INTEGRATION OF THE FINANCIAL SYSTEM OF UKRAINE IN THE GLOBAL DIGITAL SPACE

Abstract. Ukraine is gradually integrating into the European reform program aimed at developing key areas of the digital economy and society in accordance with EU standards and practices. The main goal is to stimulate economic growth, create new jobs, improve the quality of life of citizens and promote business development.

An important achievement of Ukraine was the creation of a state cryptocurrency fund, which plays a key role in attracting donations to support the Armed Forces of Ukraine and help civilians affected by the war.

At the same time, the issue of legal regulation of cryptocurrency in Ukraine remains on the agenda. After the approval of the final version of the law "On virtual assets", supplemented by the president's proposals, users and market participants will receive the necessary legal protection, and cryptocurrency will have an official status.

The most important components of the blockchain ecosystem are elements such as infrastructure to support payments and transactions, cryptocurrency wallets, mempool bandwidth, miners and validators, mining pools, liquidity pools, marketplaces, open protocols, smart contracts, as well as innovative developments and startups. in particular in the fields of derivatives and lending.

The transformation of the financial sector based on blockchain technologies should involve the use of smart contracts and the creation of decentralized financial systems (DeFi). The DeFi market is one of the most dynamic segments of cryptocurrencies, along with blockchain, stablecoins, digital collectibles (NFTs), market predictions, and decentralized autonomous organizations (DAOs).

The main idea of decentralized financial systems is the possibility of performing multifunctional activities based on autonomous smart contracts of networks such as Ethereum, Tron, EOS. They allow you to perform financial transactions without the participation of intermediaries. This technology not only simplifies financial processes, but also opens new horizons for innovation, increasing the efficiency and autonomy of the global economy.

Keywords: blockchain technology, financial transactions, digital assets, digital ecosystem, compensation strategy, cryptocurrency.

Постановка проблеми. Сьогодні Україна позиціонується як країна з потужним стартап-потенціалом. Міністерство цифрової трансформації має амбітні плани з реформування української ІТ-галузі, перетворюючи її із сервісної у продуктову. Такий підхід сприятиме залученню інвестицій, стимулюванню зовнішньої торгівлі, створенню нових робочих місць та забезпеченню стійкого соціально-економічного розвитку країни.

Україна ще з перших років свого державного становлення заявила про намір інтегруватися до Європейського співтовариства. У 2022 році розпочався новий етап у відносинах із Європейським Союзом, коли Україна офіційно отримала статус кандидата на вступ до ЄС. Це рішення відкриває значні перспективи для країни, зокрема шлях до інтеграції в європейську спільноту, стимулювання реформ та залучення інвестицій, що є позитивним сигналом для європейських і світових партнерів.

У цьому контексті ключовим завданням є активне впровадження цифрової трансформації в Україні та інтеграція її економіки до європейського цифрового ринку. Цифрова трансформація стала однією з головних складових секторальної інтеграції між Україною та ЄС. Значний прогрес уже досягнуто у цьому напрямі завдяки масштабному реформуванню системи надання послуг і управління на державному та місцевому рівнях.

Проте подальша конкурентоспроможність України в цифровій сфері залежить від якості реалізованих перетворень та рівня розвитку сучасних технологій. Ефективна цифровізація має стати основою для прискорення економічного розвитку та успішної інтеграції до європейського цифрового простору.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значний внесок у вивчення історії розвитку та функціонування блокчейн-технології, а також її похідних інструментів, таких як криптовалюти, зробили такі вчені, як А.Антонопулос, Н.Апатова, О.Балазюк, О.Бречко, П.Вінья, П.Вигна, Т.Желюк, М.Кейсі, Н.Ткачук, Е.Руденко, К.Скинер, В.Сословський, Н. Шишкова та інші.

Визнання їхнього беззаперечного внеску в дослідження новітніх цифрових технологій є важливим. Однак, на поточному етапі в Україні, як і в багатьох інших країнах, постають актуальні питання щодо організаційного супроводу використання блокчейн-технологій у системі фінансових транзакцій.

Мета статті полягає у поглибленні теоретичних засад, удосконаленню методичних підходів та розробці науково-практичних рекомендацій щодо впровадження блокчейну у фінансову систему національної економіки.

Суть блокчейну як інструменту для забезпечення фінансових транзакцій полягає у створенні багаторівневої та багатофункціональної інформаційно-

комунікаційної платформи для обліку цифрових активів та формування баз даних, що ґрунтуються на принципах децентралізації, прозорості, конфіденційності, надійності та інноваційності. Особливу увагу приділено прикладному аспекту використання блокчейну як інноваційного інструменту, що функціонує на основі пірингової валютної мережі, асиметричної криптографії та розподіленого консенсусу, досягнутого через вирішення математичних задач.

Технологія блокчейн є симбіозом криптографії та комп'ютеризації, забезпечуючи новий рівень безпеки, ефективності та інновацій у фінансовій сфері.

Виклад основного матеріалу. Протягом усього періоду існування криптовалют і до сьогодні багато фахівців вважають, що криптовалюта не може вважатися грошима, оскільки вона не забезпечена матеріальними активами. Однак інші експерти стверджують, що звичайні (фіатні) гроші також не мають самостійної вартості, оскільки не підкріплені жодними активами, як було зазначено на початку цього розділу. У той же час, урядові органи багатьох країн попереджають, що криптовалюти, які, принаймні, забезпечені витратами на обчислювальні потужності та електроенергію, можуть стати конкурентами національних валют. Через це влада стурбована їхнім розповсюдженням і запроваджує різні системи ідентифікації та спроби регулювання.

На сьогодні біткоїн фактично став електронним еквівалентом готівки, однак на відміну від традиційних грошей його достовірність транзакцій гарантується реєстром, якого немає у фіатних валютах. Основною відмінністю між звичайними валютами та криптовалютами є те, що перші випускаються центральними банками, тоді як останні відображають еволюцію грошей і випускаються в обмежених обсягах за допомогою глобальних зусиль учасників мережі, що забезпечує їх захист від інфляції та зовнішніх впливів. Проте для того, щоб здобути довіру всіх учасників економічних відносин, біткоїн та альтернативним криптовалютам необхідно пройти еволюційний шлях визнання і впровадження правил їх використання на рівні урядів різних країн.

Технологія блокчейн сьогодні має широке застосування в різних сферах людської діяльності. Для України перспективним напрямом є використання блокчейну для електронного голосування, що може підвищити рівень демократії. Також існує багато можливостей для її впровадження в електронний грошовий обіг, документообіг та управління великими масивами інформації, зокрема базами даних. Як і будь-яка технологія, блокчейн має як позитивні, так і негативні аспекти, тому важливо враховувати потенційні загрози та слабкі місця системи. Для прогнозування ефективності використання цієї технології в Україні застосуємо SWOT-аналіз, який чітко висвітлює сильні та слабкі сторони, а також можливі загрози та перспективи її розвитку.

Інноваціям у сфері блокчейну ще належить пройти шлях від початкової стадії розвитку до більш зрілої фази, щоб розширити свій вплив і отримати широке прийняття на масовому ринку. Незважаючи на те, що до 2019 року було реалізовано чимало пілотних блокчейн-проектів та активно впроваджувалась політика щодо їх використання, вони все ще далеко від промислових масштабів. Згідно з оцінками ділового порталу «TAdviser» у 2019 році Україна потрапила до списку країн, які відстають у рейтингах розвитку блокчейн-технологій (табл. 1).

Таблиця 1.

Рейтинг розвитку блокчейн технологій у різних країнах країн

Країна	Політичне середовище	Індекс правового середовища	Інфра-структура	Індекс регуляції	Рейтинг країни	Режим
1	2	3	4	5	6	7
Естонія	7	7.2	9.31	7.84	1	Сприяння
Австралія	7	6.89	9.58	7.82	2	Сприяння
Сінгапур	7	6.40	9.70	7.70	3	Сприяння
Велико-британія	7	5.27	9.67	7.31	5	Сприяння
Японія	7	5.53	9.17	7.23	4	Сприяння
Швейцарія	6	6.35	9.04	7.13	6	Сприяння
Німеччина	6	6.02	9.35	7.12	7	Сприяння
Швеція	5	6.24	9.55	6.93	8	Сприяння
Данія	6	4.90	9.86	6.92	9	Сприяння
Південна Корея	7	3.42	9.77	6.73	10	Сприяння
Іспанія	7	3.85	9.05	6.63	11	Сприяння
Канада	7	3.65	9.09	6.58	12	Сприяння
Країни з недостатньо сприятливим середовищем для впровадження технології						
Ісландія	5	4.81	9.08	6.30	14	Сприяння
США	6	2.56	9.56	6.04	15	Нейтральний
Туреччина	7	1.51	7.88	5.46	20	Нейтральний
Китай	6	1.75	7.49	5.08	21	Нейтральний
Індія	7	1.30	6.61	4.97	22	Нейтральний
Україна	6	1.25	7.17	4.81	23	Нейтральний

Джерело: побудовано автором на основі [6].

Система класифікації інновацій щодо використання технології блокчейн, з огляду на її готовність до адаптації в умовах сучасних економічних трансформацій, ґрунтується на двох ключових аспектах: інноваційність, яка визначається ступенем новизни і здатністю вирішувати суспільні проблеми, та складність координації екосистеми, що включає кількість складових, здатних взаємодіяти для досягнення спільних цілей. Зі збільшенням масштабів

застосування блокчейн-технології, її впровадження вимагатиме значних інституційних змін.

Адаптація фінансової системи України до глобального цифрового простору з використанням блокчейн має проходити через наступні фази:

1. Вузько направлене застосування. На цьому етапі запроваджуються технології блокчейн для обмежених сфер із метою поширення та розповсюдження сервісних послуг. Це можуть бути додатки з невеликим рівнем новизни і низькою координацією, але з найкращими рішеннями для національних проєктів. Прикладом є криптовалюти, які, незважаючи на відсутність достатньої інфраструктури, можуть бути корисними для швидкісних транзакцій, таких як миттєві платежі та торгівля активами, створюючи конкуренцію існуючій фінансовій системі.

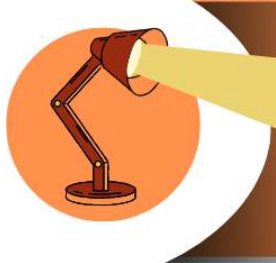
2. Локалізація. Ця фаза передбачає появу нових додатків, для яких не потрібно великої кількості користувачів, що дозволяє легко їх поширювати. Впровадження блокчейн-технології на основі принципу мережевих технологій може бути корисним для бізнесу, що дозволяє створювати локальні приватні мережі через децентралізовані реєстри. Це особливо актуально для фінансових послуг, де популярні приватні блокчейни, як у випадку з Nasdaq і Chain.com. Інші інститути, такі як Bank of America, JPMorgan і Нью-Йоркська фондова біржа, активно тестують блокчейн для заміни традиційних паперових і ручних процесів.

3. Заміщення. На цій фазі інновації, що базуються на існуючих додатках, мають великі потреби у координації і передбачають широке застосування. Вони спрямовані на заміну існуючих бізнес-процесів, але зустрічаються з високими бар'єрами через потребу в більшій координації та заміну глибоко вкорінених інституцій. Прикладом є криптовалюти, які замінюють традиційні платіжні системи і викликають зміни у фінансових установах та споживацьких поведінках.

4. Трансформація. На цій стадії з'являються абсолютно нові додатки, які можуть значно змінити економічні, соціальні і політичні системи. Вони потребують координації між учасниками і досягнення інституціональних угод щодо стандартів і процесів. Прийняття таких інновацій потребуватиме не тільки технологічних змін, але й соціальних та правових адаптацій, а також політичної волі урядів.

Одним із найбільш амбітних проєктів заміщення традиційних фінансових додатків на основі блокчейн є проєкт Stellar. Ця некомерційна організація є власником токена XLM, і її основною метою є надання доступу до фінансових послуг, зокрема банківських, для людей, які раніше не мали доступу до таких послуг. Проєкт зорієнтований на мікроплатежі та грошові перекази, що дозволяє включати в систему користувачів з різних верств населення.

Власна віртуальна валюта Stellar (XLM) дозволяє зберігати в системі різні активи, включаючи інші валюти та криптовалюти. Спочатку проєкт був

націлений на одну з найбільших економік Африки — Нігерію, і здобув популярність серед місцевого населення завдяки своїй економічній ефективності. Наразі проект продовжує набирати популярність, оскільки продемонстрував життєздатність токена XLM, який деякі вважають банківським стандартом у своїй категорії.

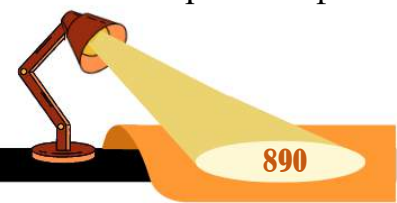
Для України проект Stellar також має значне значення. Міністерство цифрової трансформації України та Stellar Development Foundation підписали Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю. В рамках цього Меморандуму сторони працюватимуть над розвитком сучасної інфраструктури для ринку віртуальних активів в Україні. Меморандум передбачає співпрацю в розвитку ринку віртуальних активів та підтримку проектів, пов'язаних із віртуальними активами. Очікується, що в Україні буде здійснена імплементація та регулювання обігу стейблкоїнів, а також сприяння розвитку цифрової валюти Національного банку України[3].

Смарт-контракти, або розумні контракти, наразі є одним із найперспективніших досягнень блокчейн-технологій у таких сферах, як венчурне фінансування, банківські операції та управління цифровими правами. Хоча їх масове впровадження потребує значних зусиль для координації, розробки, перевірки та адаптації, а також вирішення специфічних проблем безпеки, саме застосування смарт-контрактів вважається найпрогресивнішим напрямом в трансформації різних галузей за допомогою блокчейн-технологій.

Однією з головних причин недостатньої реалізації блокчейн-проектів є те, що складні рішення, побудовані на цьому протоколі, потрібні далеко не у всіх сферах. Згідно з принципом бритви Оккама, часто простіші рішення є більш ефективними. McKinsey зазначає, що будь-яка нова технологія на початковому етапі переживає період, коли інвестиції значно перевищують практичну віддачу. Перші спроби застосування нових технологій часто здаються занадто складними або дорогими. Однак з часом нова технологія має пройти цей етап і стати доступною для широкого кола користувачів.

У випадку з блокчейном ситуація ускладнюється тим, що більшість таких проектів намагаються зайняти нішу на розвинених ринках, де вже існують інші рішення та альтернативні технології, які вирішують подібні проблеми. В наслідок цього багато блокчейн-проектів можуть не виправдати сподівання інвесторів, оскільки конкуренція з уже впровадженими технологіями є надзвичайно високою.

Блокчейн активно використовують галузі, які орієнтовані на стратегічну модернізацію. Учасники цих галузей розглядають блокчейн як потужний інструмент для розвитку цифрових технологій, спрощення процесів та покращення співпраці, заснованої на довірі. Це особливо помітно серед компаній, що укладають глобальні контракти на доставку товарів, займаються торговим фінансуванням або розробляють платіжні додатки.

Проте, у багатьох випадках, блокчейн-технології забезпечують лише частину необхідних змін і не можуть самостійно стати рушійною силою для значного розвитку цієї індустрії. У деяких галузях, таких як енергетика, інвестиції та промисловість, компанії можуть вирішити проблеми, не покладаючись виключно на технології, а відновлюючи чи покращуючи співпрацю.

Аналітики також відзначають, що впровадження блокчейн-технологій може позитивно вплинути на імідж компанії, привертаючи акціонерів, які зацікавлені у роботі з інноваційними партнерами. Багато компаній розвивають пілотні блокчейн-проекти не стільки з комерційними цілями, скільки для підвищення своєї репутації, демонструючи акціонерам і конкурентам свою гнучкість і готовність до нових технологічних рішень, хоча насправді не мають реальних намірів щодо створення комерційної пропозиції[2].

Модель ліквідності криптовалюти або токена повинна включати якісні характеристики, які підтверджують її реальну вартість. Це означає, що для кожної одиниці емітованого токена повинна бути визначена відповідна форма забезпечення: золото, цінні папери або будь-яка інша форма, що має реальну вартість. Наприклад, це може бути кількість товарів, які можна придбати за певну криптовалюту в конкретний момент її використання.

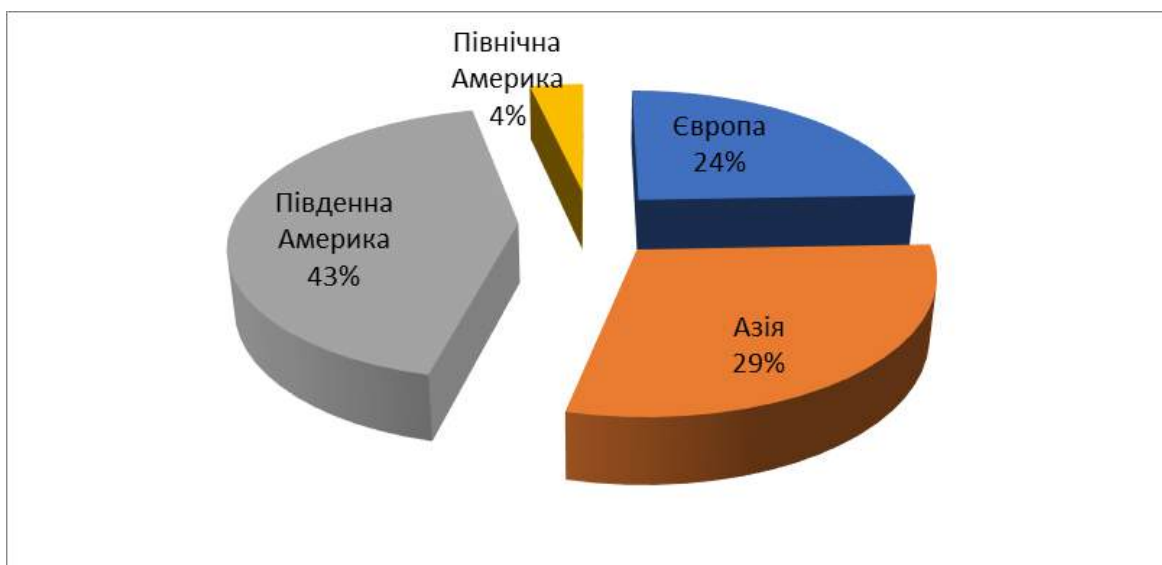

Рис. 1 Обсяг цифрових технологій на світових ринках

За даними консалтингової компанії Deloitte, більшість власників блокчейн-проектів живуть в Північній Америці або Європі. Найбільше їх в Сан-Франциско, друге місце займає Лондон, третє – Нью-Йорк [1]. Топ 10 міст, що займаються розвитком блокчейн-технології, можна проаналізувати за рис. 2, з якого видно, що найбільшого використання блокчейн отримав і серед приватних споживачів і серед суб'єктів господарювання в Сан Франциско та Лондоні.

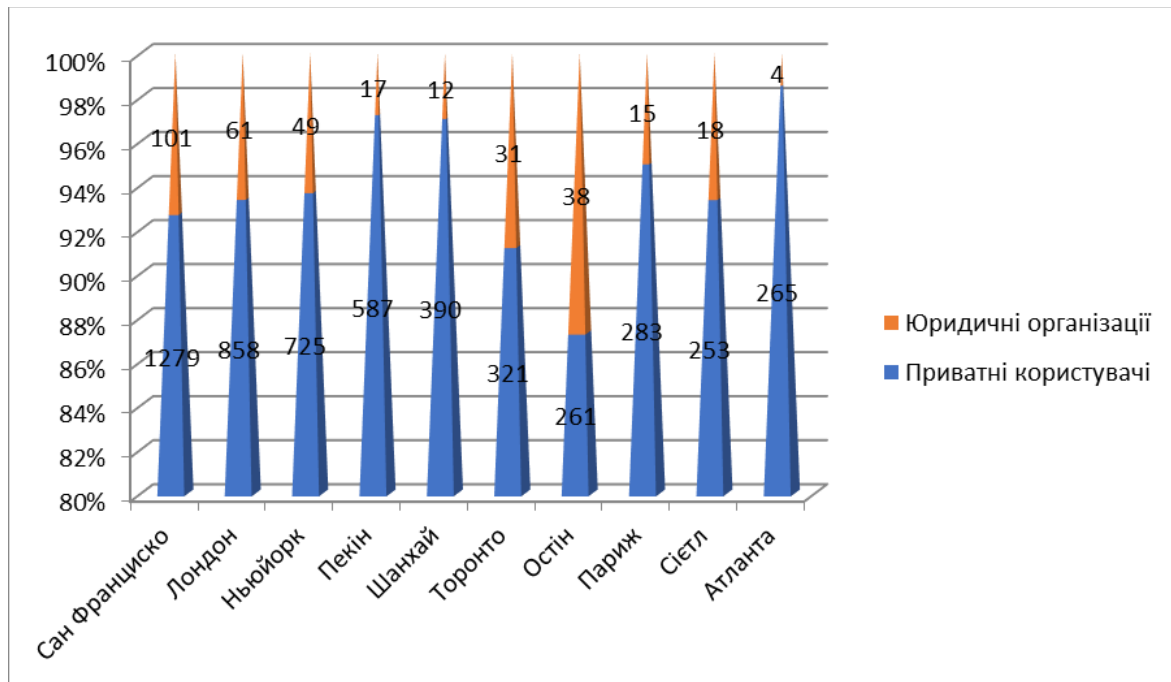

Рис. 2 Топ 10 міст, які займаються розвитком блокчейн-технологіями

Реалізація новітньої фінансової системи на основі цифрового стандарту повинна ґрунтуватися на принципах ліквідності, яку найкраще можна забезпечити через золотий стандарт. На сьогодні децентралізовані системи, хоча й мають свої переваги, можуть становити загрозу для традиційної системи центральних банків, які контролюють всі фінансові операції. Для забезпечення цифрових валют золотом, їх можна оснастити золотими сертифікатами, які посилатимуться на серійний номер злитка золота, що зберігається в резервній системі країни.

Розробка національної цифрової валюти, забезпеченої активами, є ключовим етапом у створенні реально діючої цифрової валюти, яка має підтримку у вигляді активів країни її походження. Активи формують базу для визначення кількості цифрової валюти, доступної в країні. На міжнародному рівні всі валюти повинні функціонувати в межах єдиної децентралізованої системи, яку можна забезпечити квантовими технологіями в рамках Єдиної квантової фінансової системи (QFS). Це гарантуватиме підтримку кожної національної цифрової валюти через реєстр забезпечення золотого стандарту.

Кількість доступної цифрової валюти повинна бути пропорційною до наявного золотого запасу країни, а золотий сертифікат стане важливим інструментом для підтвердження достовірності валюти та її забезпечення.

Застосування технології блокчейн у фінансовому секторі дійсно надає численні переваги, які можуть значно покращити організацію фінансових відносин, зокрема на міжнародному рівні.

Таким чином, блокчейн не лише зміцнює фінансові відносини завдяки високому рівню безпеки та прозорості, але й може стати важливим інструментом для інтеграції національних фінансових систем у глобальний цифровий простір, покращуючи ефективність та стабільність економіки.

Адаптація фінансового сектору до викликів цифровізації та блокчейнізації є важливим етапом на шляху розвитку національних економік, оскільки глобалізація та технологічний прогрес ставлять нові вимоги до організації фінансових систем. Зокрема, блокчейн і цифрові технології можуть змінити саму сутність фінансових відносин, забезпечивши прозорість, безпеку та децентралізованість, що дозволяє національним економікам стати більш інтегрованими у світову фінансову мережу.

У процесі цієї адаптації можна виділити кілька основних стратегій:

1. Активна адаптація: Це стратегія, спрямована на створення нових структурних одиниць та функцій у фінансовому секторі, що дозволяє державам активно використовувати новітні технології для досягнення економічного розвитку. Вона передбачає впровадження інноваційних фінансових інструментів, таких як токенизація активів, впровадження криптовалют, розробка стандартів для цифрових валют і розвиток блокчейн-інфраструктури. Активна адаптація також включає створення нових управлінських функцій для контролю та регулювання цифрових фінансів.

2. Пасивна адаптація: Така стратегія полягає в мінімальному втручанні у процеси глобалізації, але врахуванні глобальних трендів та інтеграції у міжнародний фінансовий простір через співпрацю з міжнародними фінансовими інститутами та регулюванням. Це може бути досягнуто через певну гнучкість у національних законодавствах і підтримку міжнародних стандартів для цифрових валют і криптографічних технологій.

3. Компенсаційна адаптація: Це стратегія, яка поєднує активні та пасивні форми адаптації, дозволяючи збалансувати інтереси національної економіки з глобальними вимогами. У цьому випадку держава приймає нормативно-правові акти, що підтримують інноваційні технології, але також захищають національні інтереси та забезпечують стабільність фінансової системи.

Зокрема, ключовими аспектами адаптації є ліквідність токенів та розвиток токенизації активів. Ліквідність криптовалютних активів є основою для розвитку їх як реальних фінансових інструментів, а також для розширення інвестиційних можливостей. Це дозволяє залучати капітал через нові моделі фінансування, що є важливим для національних економік, що прагнуть диверсифікувати джерела фінансування.

У межах стратегії адаптації необхідно також враховувати гармонізацію традиційних фінансових інструментів із новими цифровими технологіями. Це включає узгодження нормативно-правових актів, інвестиційних механізмів, стандартів для криптовалют та цифрових платіжних систем, щоб забезпечити належну інтеграцію фінансової сфери з глобальним фінансовим простором[5].

Цифровізація національної економіки, безумовно, є потужним інструментом для розвитку і модернізації фінансової сфери, однак важливо, щоб цей процес здійснювався обдуманно, з урахуванням національних інтересів, цінностей та потреб. Адаптація фінансової системи до нових умов не повинна призводити до її руйнування, а навпаки, повинна створювати нові можливості для ефективного і сталого розвитку.

Висновки. Дослідження, проведене у цій роботі, показало, що ефективність використання блокчейну в національній економіці значною мірою залежить від сфери його застосування. Зростаючий інтерес населення до криптовалют зумовлений переважно можливістю інвестування коштів і отримання надприбутків завдяки волатильності та зростанню котирувань криптоактивів. Однак, через відсутність реальної забезпеченості активу, такі інвестиції є високоризикованими, що водночас робить їх привабливими для спекулятивного капіталу.

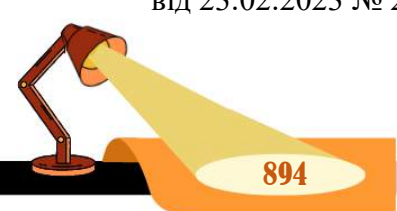
Для держави питання впровадження блокчейну є складнішим. З одного боку, технологія відкриває значний потенціал для розвитку фінансових технологій: прискорення міжбанківських і міжнародних розрахунків, спрощення випуску боргових паперів, полегшення процедур ідентифікації, зниження вартості транзакцій, а також забезпечення їх захищеності за рахунок криптографії. Крім того, блокчейн може знайти застосування у сфері надання державних послуг, наприклад, для підтвердження майнових прав.

З іншого боку, використання цифрових валют створює виклики для держави як емітента грошових знаків. Розвиток криптовалют знижує можливості центральних банків контролювати грошову масу, регулювати інфляцію та забезпечувати стабільність монетарної системи.

Світовий досвід показує, що розвиток фінансових технологій на основі блокчейну залежить від створення відповідної інфраструктури. Без належної екосистеми будь-яка інноваційна ідея залишається недієздатною. Успішні проекти орієнтуються на побудову чітко структурованих підсистем із визначеними параметрами взаємодії. Хоча розгалужені екосистеми в децентралізованих блокчейнах, таких як біткоїн, поки є недосяжними через відсутність регулювання, централізовані блокчейни активно посилюють свої позиції завдяки розвитку надійної інфраструктури.

Література:

1. Communication from the commission Europe 2020 A strategy for smart, sustainable and inclusive growth. URL: <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLETE%20EN%20BARROSO%20%200007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>
2. Ініціатива EU4Digital. URL: <https://eufordigital.eu/uk/discover-eu/the-eu4digital-initiative/>
3. Цифрова трансформація для України – DT4UA. URL: <https://ega.ee/uk/project/dt4ua/>
4. Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027) : Закон України від 23.02.2023 № 2926-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

5. Фінансово-економічні розрахунки до проекту Закону України «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027)». URL: <https://itd.rada.gov.ua/>

6. Ukraine. IT report. IT Ukraine Association URL: <https://drive.google.com/file/d/1LujaT9pHEGhgprRojfnlZgQikkyilbE/view>

7. Гавриленко Н. Г., Тарасенко І. О. Сучасні тенденції цифровізації економіки: проблеми та перспективи розвитку. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. 2021. № 3 (47). С. 36–46. Doi: <http://dx.doi.org/10.25313/2520-2294-2021-3-7046>

8. Криниця С. Сучасні тренди розвитку цифрових технологій та їх вплив на публічні фінанси. Збірник наукових праць Державного податкового університету. 2023. № 2. С. 82–120. Doi: <https://doi.org/10.33244/2617-5940.2.2023.82-120>

References:

1. Communication from the commission Europe 2020 A strategy for smart, sustainable and inclusive growth. Available at: <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20>

2. Initsiatyva EU4Digital [EU4Digital initiative]. Available at: <https://eufordigital.eu/uk/discover-eu/the-eu4digital-initiative/>

3. Cyfrova transformacija dlja Ukrajiny – DT4UA [Digital transformation for Ukraine – DT4UA]. Available at: <https://ega.ee/uk/project/dt4ua/>

4. Pro ratyfikaciju Ughody mizh Ukrajinoju ta Jevropejskym Sojuzom pro uchastj Ukrajiny u proghrami Jevropejskogho Sojuzu “Cyfrova Jevropa” (2021–2027) [On the ratification of the Agreement between Ukraine and the European Union on the participation of Ukraine in the European Union program «Digital Europe» (2021–2027)]: Zakon Ukrainy vid 23.02.2023 № 2926-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2926-20#Text>

5. Finansovo-ekonomichni rozrakhunky do proektu Zakonu Ukrainy “Pro ratyfikatsiiu Ughody mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom pro uchast Ukrainy u proghrami Yevropeiskoho Soiuzu “Tsyfrova Yevropa” (2021–2027)”. Available at: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1640745>

6. Ukraine. IT report. IT Ukraine Association. Available at: <https://drive.google.com/file/d/1LujaT9pHEGhgprRojfnlZgQikkyilbE/view>

7. Havrylenko N. H., Tarasenko I. O. (2021). Suchasni tendentsii tsyfrovizatsii ekonomiky: problemy ta perspektyvy rozvytku [Modern tendencies of digitization of the economy: problems and development prospects]. International scientific journal 'InterScience'. Series: Economic sciences.

8. Krynytsya S. (2023). Suchasni trendy rozvytku tsyfrovyykh tekhnolohiy ta yikh vplyv na publichni finansy [Modern trends of digital technologies development and their impact on public finances]. Collection of scientific papers of the State tax university.2, 82-120. DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5940.2.2023.82-120>